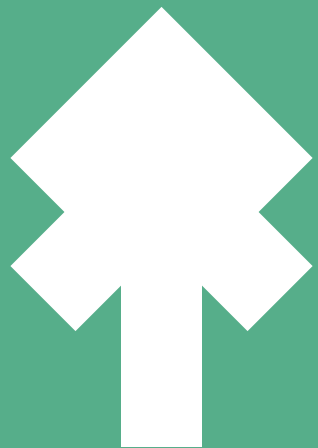

Esély egy zöldebb jövőre:

Javaslatok Olaszország, Spanyolország,
Magyarország, Lengyelország és
Románia Covid helyreállítási terveikhez

LIFE PlanUp

Hivatkozás az alábbi tanulmányra: LIFE PlanUp (2021) Esély egy zöldebb jövőre: Javaslatok a Olaszország, Spanyolország, Magyarország, Lengyelország és Románia Covid helyreállítási terveikhez

Közzététel: 2021. január

A Carbon Market Watch elemzése a Transport & Environment, az Ecodes, a Lengyel Zöld Hálózat, a Levegő Munkacsoport, a Legambiente

szakértői csoport hozzájárulásával: Agnese Ruggiero, Miriam Vicente Marcos, Cristian Quílez, Maciej Wereszczyński, Szegő Judit, Cristina Mestre, Veronica Aneris

Minőségi felülvizsgálat dokumentuma

MINŐSÉGELLENŐRZÉS	DÁTUM	ÁLLAPOT	MEGJEGYZÉSEK
Projekt konzorcium	2021/01/15	Ok	

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

A Life PlanUp projektet az Európai Unió LIFE programja finanszírozta. A projekt az Európai Klíma Alapítvány nagylelkű támogatásáért is köszönettel tartozik.

JOGI NYILATKOZAT

Ezt a kiadványt, amely megfelel a C8.8 dokumentumnak, a LIFE programon és az Európai Klíma Alapítványon keresztül az Európai Bizottság finanszírozta. A LIFE program átfogó célkitűzése, hogy környezet- és éghajlatvédelmi célok elérésére szolgáló megoldások és bevált gyakorlatok biztosításával és terjesztésével, valamint a környezetvédelemmel és az éghajlatváltozással összefüggő innovatív technológiák előmozdításával felgyorsítsa a szakpolitika kidolgozásának és végrehajtásának változásait. Az ebben a jelentésben ismertetett információk és nézetek a szerző(k)től származnak, és nem szükségszerűen tükrözik az Európai Bizottság hivatalos véleményét.

TOVÁBBI TUDNIVALÓK

Miriam Vicente Marcos, projektkoordinátor a Carbon Market Watch-nál
miriam.vicente@carbonmarketwatch.org

Agnese Ruggiero, szakreferens a Carbon Market Watch-nál
agnese.ruggiero@carbonmarketwatch.org

Tartalomjegyzék

Bevezetés / 4

OLASZORSZÁG

Költségvetés / 6

Az olasz helyreállítási terv: kulcsfontosságú kezdeményezések / 6

Az Európai Bizottság ajánlásai / 10

A PlanUp ajánlásai / 11

SPANYOLORSZÁG

Költségvetés / 15

A spanyol helyreállítási terv: kulcsfontosságú kezdeményezések / 16

Az Európai Bizottság ajánlásai / 18

A PlanUp ajánlásai / 19

MAGYARORSZÁG

Költségvetés / 23

A magyar helyreállítási terv: kulcsfontosságú kezdeményezések / 23

Az Európai Bizottság ajánlásai / 26

A PlanUp ajánlásai / 27

ROMÁNIA

Költségvetés / 31

A román helyreállítási terv: kulcsfontosságú kezdeményezések / 31

Az Európai Bizottság ajánlásai / 34

Következő lépések és a PlanUp ajánlásai / 35

LENGYELORSZÁG

Költségvetés / 39

Az Európai Bizottság ajánlásai / 39

Következő lépések és a PlanUp ajánlásai / 40

Következtetések / 45

Források / 46

Bevezetés

A COVID-19 világjárvány mély gazdasági visszaeséshez vezetett mind Európában, mind világ többi részén. Az EU összes tagállamában a vírus terjedésének fékezésére hozott intézkedéseknek jelentős társadalmi-gazdasági hatása volt, főleg a korlátozó intézkedések által közvetlenül érintett ágazatok gazdasági súlya miatt.

Lényeges, hogy az európai kormányzatok ne ismételjék meg ugyanazt a hibát, amelyet a 2008-as pénzügyi válság után elkövettek, vagyis az erőforrások szétosztását és néhány nagy projekt előmozdítását, miközben minden mást későbbre halasztanának. Ma az Európai Unió és annak prioritásai nagymértékben különböznek a tizenkét évvel korábbiaktól. A nemrég elfogadott 2021-2027-es költségvetés hozzájárulhat az EU gazdaságainak felpörgetéséhez a zöld befektetések segítségével, amelyek rövidtávon is fellélegzést jelentenek a gazdaság számára, és kijelölik az utat a jóval fenntarthatóbb, ellenállóbb, támogatóbb gazdaság és társadalom felé.

2020. július 21-én az EU vezetői történelmi egyezséget kötöttek. Az Európai Tanács úgy döntött, hogy 750 milliárd eurót mozgósít az európai gazdasági helyreállítás céljából a Helyreállítási Alapon (RRF) keresztül 2021-től kezdődően. Az alapokhoz való hozzáféréshez az EU tagországai be kell nyújtaniuk egy Nemzeti Helyreállítási Tervet (NRRP) az Európai Bizottságnak 2021. áprilisáig. Ezen tervek összhangban kell legyenek a Nemzeti Energia- és Klímatervekkel (NECP) és az új, magasabb klíma-célkitűzésekkel, hogy megfelelő lendületet adhassanak a fenntartható és inkluzív helyreállításnak.

Jelen tájékoztató az alábbi 5 ország (már rendelkezésre álló) helyreállítási tervezeteit vagy kormányzati irányelveit elemzi: Olaszország, Spanyolország, Magyarország, Románia és Lengyelország. Arra vonatkozó javaslatokat tartalmaz, hogy a kormányok hogyan fejleszthetik tovább saját terveiket, mielőtt benyújtják azokat az Európai Bizottsághoz.

Olaszország

Költségvetés:

ÚJ GENERÁCIÓS EU 193 MILLIÁRD EURÓ 2021 ÉS 2026 KÖZÖTT:

➤ **65,5 milliárd pályázati alapokra és 127,6 milliárd kölcsönökre**

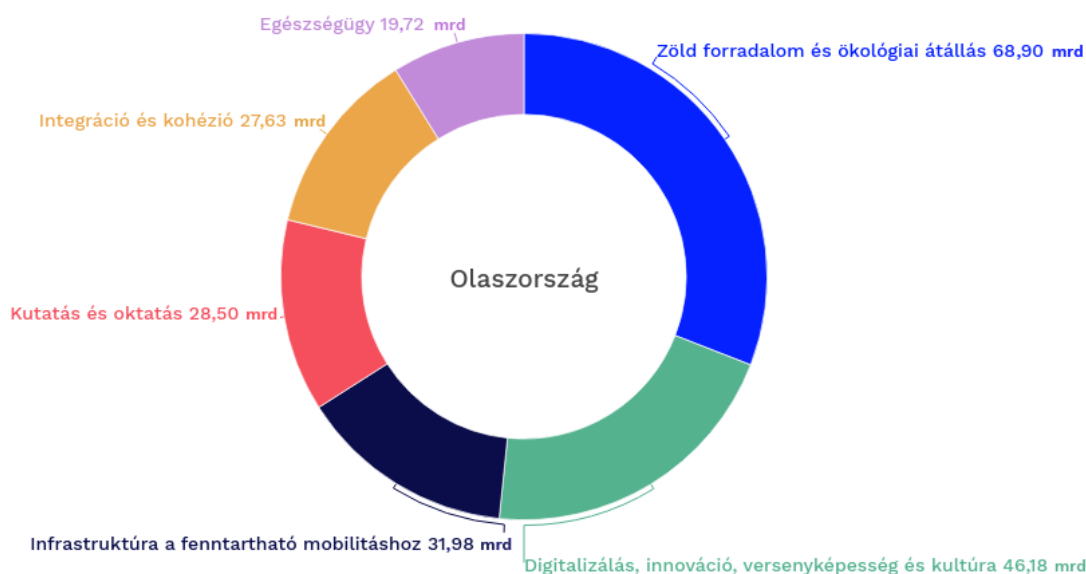
MÉLTÁNYOS ÁTÁLLÁS:	13,5 milliárd euró
REACT-EU:	1,2 milliárd euró
EGYÉB EU-ALAPOK	15 milliárd euró
ÖSSZESEN =	222,9 milliárd euró

Az olaszországi helyreállítási terv: kulcskezdeményezések

Saját helyreállítási tervében Olaszország kijelenti, hogy szándéka gazdaságának egy jóval ökológikusabb, korszerűbb, digitális és inkluzív gazdaság irányába történő fejlesztése. Ennek elérése érdekében az olasz kormány hat befektetési területre osztotta fel a tervet, amelyek összesen 48 projektben jutnak kifejeződésre.

A tervezet legfontosabb kezdeményezései az alábbiakat foglalják magukban:

Az olasz helyreállítási terv hat befektetési területe

Megjegyzés: A százalékokat a projektcsapat számította ki az olasz tervben bemutatott összegek alapján.

Zöld forradalom és ökológiai átmenet (68,90 milliárd - 30,9 %)

Ez a projektvonal hármat foglal magából az EU Következő Generáció vezérprogramjaiból, amelyeket az Európai Bizottság azonosított be a 2021-es Éves Fenntartható Fejlődési Stratégiájában és fellelhetőek a Helyreállítási Program Irányelveiben is: Power up (megújuló energiák, zöld hidrogén előállítása, zöld hidrogén előállítása és szállítása), Renovate (épületek energiahatékonysága), Recharge and Refuel (fenntartható mobilitás fejlesztése elektromosság- és hidrogén-elosztó hálózatok segítségével).

Fenntartható mezőgazdaság és körforgásos gazdaság (6,3 milliárd - 2,8 %)

Az első összetevő, „fenntartható mezőgazdaság és körforgásos gazdaság” célja a mezőgazdasági ellátási lánc környezetvédelmi fenntarthatóságának promotálása, az innovatív szén-dioxid-mentesítési projektek támogatása és a nemzeti körforgásos gazdasági terv kialakítása.

A FENNTARTHATÓ MEZŐGAZDASÁG FEJEZETEN BELÜL (1,8 milliárd - 0,8%), A KORMÁNY 3 TERÜLETEN BELÜL TÖRTÉNŐ BEFEKTETÉSEKET IRÁNYOZ ELŐ:

- i) egy jóval fenntarthatóbb mezőgazdasági termelési rendszer;
- ii) energiahatékonyság és a mezőgazdaságban és állattenyésztésben¹ használt épületek hőszigetelése;
- iii) a mezőgazdasági nyersanyagok tárolási kapacitásának növelése és a mezőgazdasági piac infrastruktúrájának fejlesztése, valamint az integrált logisztika fejlesztése az ellátólánc egészén belül.

A KÖRFORGÁSOS GAZDASÁG ÉS HULLADÉKKEZELÉS RÉSZ 3 PROJEKTET FOGLAL MAGÁBAN:

- i) meglévő feldolgozóegységek modernizálása és új létesítmények létrehozása hulladékkezelés céljából;
- ii) egy nemzeti körforgásos gazdasági terv kidolgozása, melyet egy erre a célra létrehozott alaptól finanszíroznak, amelynek célkitűzése az alapanyag-termelés csökkentése;
- iii) zöld átmenet levezénylése Délen és a kis szigeteken.

Megújuló energia, hidrogén és fenntartható mobilitás (18,22 milliárd - 8,2 %)

A második területet az energiatermelési - és elosztási szektor képezi. A cél a megújuló energiaforrások felhasználásának támogatása és az infrastruktúra előkészítése arra, hogy a megújuló energia a nemzeti elektromossági rendszerbe integrálódjék és képes legyen kiszolgálni az elektromos járműveket és felvegye az előállított folyékony hidrogént. Ugyanakkor a szállításból adódó kibocsátások problémakörét is napirendre tűzi és magában foglalja a közszállítás korszerűsítésének és a fenntartható állami és magánközlekedés megvalósítására vonatkozó terveket. Ez az összetevő 3 ágazatot tartalmaz.

1. MEGÚJULÓ ENERGIA TERMELÉSE

A terv ezen része olyan új, megújuló energia előállítására hivatott projektek támogatását célozza, mint az úszó napelemes projektek és a tengerre telepített szélfarmok, akár csak a hálózati paritással bíró erőművek, melyeknek célja a megújuló elektromosság területén az öntermelés és az önfogyasztás promotálása. Ugyanakkor magában foglalja azokat a beruházásokat, amelyek támogatják a nap- és szélenergiái ipart és az elektromos hálózatok digitalizálását.

2. A ZÖLD HIDROGÉN TERMELÉSE, ELOSZTÁSA ÉS FELHASZNÁLÁSA

Ezen címszó alatt az olasz kormány a hidrogén különböző alkalmazásokon belül történő termelését és felhasználását szeretné elősegíteni. A befektetések a rozsdáövezetekben történő hidrogéntermelés fejlesztése és az elektrolizáló berendezések előállítására, valamint egy, az ipari alkalmazások számára létrehozott olaszországi hidrogén ellátási lánc létrehozásának céljából történnek majd. Erről a területről történik majd azoknak a kutatási projekteknek a finanszírozása is, amelyek a hidrogén vasúti- és teherszállítási területeken történő felhasználását célozzák.

3. FENNTARTHATÓ HELYI SZÁLLÍTÁS, KERÉKPÁRUTAK ÉS A GÖRDÜLŐÁLLOMÁNY MEGÚJÍTÁSA

Ezzel az intézkedéssel a kormány célja a fenntartható mobilitás fejlesztése és a meglévő nemzeti mobilitási hálózat megerősítése. A szóban forgó területen megvalósítandó projektek 40, egyenként 50 000 lakost meghaladó önkormányzaton belül megépítendő új biciklihálózatok kiépítését és integrált intézkedések fogantatását (biciklivonalak, iskolabuszok, mobilitás-megosztás, stb.) irányozzák elő. Az erre a területre utalandó büdzsé ugyanakkor a busz-, vonat-, és hajóállomány megújítására is szolgál majd, amelynek célja a kibocsátások drasztikus csökkentése és a három ágazat digitalizálásának elősegítése.

Energiahatékonyság és épületek (29,35 milliárd - 13,1 %)

Az épületek felelősek a teljes olaszországi energiafogyasztás több mint egyharmadáért. Az „Energiahatékonyság és az épületek felújítása” harmadik összetevője az energiahatékonyság növelésének szükségességére és az épületek energiafogyasztásának csökkentésére, valamint ezek földrengésbiztonsági normáinak naprakészre hozatalára összpontosít.

Ezen célok elérésének érdekében a projektek a köz- és magánépületek közti megosztás alapján kerülnek kidolgozásra. Az olasz kormány az alábbi fő beruházásokat és ösztönző intézkedéseket javasolja:

KÖZÉPÜLETEK: Ez a terület olyan projekteket foglal magában, mint az iskolaépületek felújítása, és újabb, biztonságosabb és hatékonyabb iskolaépületek felépítése; az energiahatékonyság növelése és a középületek restaurálása a nagyvárosi területeken belül, ideértve a szociális szolgáltatásokat biztosító épületeket; az igazságszolgáltatási épületek energiafogyasztásának csökkentését célzó beavatkozási tervek összeállítása.

MAGÁNÉPÜLETEK: Ez alatt a címszó alatt az olasz kormány terve a magánlakások számára az energiahatékonyságért és a földrengésvédelem korszerűsítéséért biztosított kormányzati bónusz kiterjesztése (az adócsökkentés megfelel az épületre fordított befektetés 110%-nak).

Talajvíz - és egyéb víztartalékok védelme (15,03 milliárd - 6,7 %)

A terv negyedik összetevője az olyan beavatkozásokat hivatott elősegíteni, amelyek a hidrogeológiai instabilitás problémáit hivatottak kezelni és az extrém időjárási jelenségekkel szembeni ellenállás növelését célozzák.

A kulcsprojektek közé tartoznak a folyók vízgyűjtő területeinek integrált menedzsmentje, az öntözési rendszerek és az erdők agrár-ökoszisztémái fenntartható menedzsmentjének megvalósítása, a víztartalékok és az árvíz kockázat-menedzsment digitalizálása, és a CO₂-kivonás elősegítését célzó városi fásítási program megvalósítása.

Az Európai Bizottság ajánlásai

A végső olasz Nemzeti Energia- és Klímaterv értékelésének részeként az Európai Bizottság azt javasolta az olasz kormányoknak, hogy a következő területeken hozzon intézkedéseket és támogasson befektetéseket:

- Az épületek energiahatékonysága és az energiatermelés dekarbonizációja, különösen a megújulóenergia-termelés növelésével, a földgáz szerepének csökkentésével és a megújuló gáz szerepének növelésével, folytatva a szén termelésének leállítását 2025-re, valamint az energia-infrastruktúra korszerűsítését.
- Körforgásos gazdaság az adók és támogatások felülvizsgálatával, melynek célja ezeknek a zöld átmenet folyamatival összhangba történő hozatala.
- Fenntartható szállítás, ideértve az infrastruktúrát, miközben a klímaváltozás megkívánja kiigazítási intézkedések támogatást élveznek, ideértve a jelenlegi és jövőbeli infrastruktúrák éghajlatbiztos fejlesztéseit.

PlanUp ajánlások

Az olasz helyreállítási terv javaslatainak megfelelően a zöld ökológiai átmenet a helyreállítási terv legnagyobb hányadát teszi ki. Ez azt mutatja, hogy Olaszország elkötelezett - a helyreállítási program segítségével - az ökológiai átmenet fellendítése mellett. Ugyanakkor döntő fontosságú, hogy a jelen terv projektjei eleget tesznek az Európai Zöld Megállapodás célkitűzéseinek és összhangban vannak ezekkel.

Alább megtalálható néhány olyan kulcsfontosságú ajánlás, amelyet az olasz kormánynek meg kell fontolni, mielőtt a terv végső változatát megküldené az Európai Bizottságnak.

AZ EK NRRP-RE (NEMZETI HELYREÁLLÍTÁSI TERV) VONATKOZÓ IRÁNYELVEINEK VALÓ MEGFELELÉS:

A zöld és ökológiai átmenet tervével összhangban a kormány 48 projektet körvonalazott, amelyek 6 kivitelezési kulcsterületre osztott le. Minden egyes terület esetén a terv teljes költségvetéséből egy adott részesedés került meghatározásra. Mindazonáltal azok a kritériumok, amelyek alapján az összegek a különböző területek számára kiutalásra kerülnének, nem kellőképpen tisztázottak. Mi több, a 48 projekt közül több projekt meglehetősen homályosan körvonalazott, egyes esetekben csak a címszavak szintjén van letisztázva. A projektekből hiányoznak a konkrét részletek, akár csak a specifikus költségvetési számok.

➤ A terv végső formájában a kormány több részletet kell ismertessen, valamint a projektek konkrét példáit, ideértve azokat a módozatokat, ahogyan ezek finanszírozásra kerülnek.

MEZŐGAZDASÁG: A mezőgazdaság messzemenően elhanyagolt az olasz Nemzeti Energia- és Klímatervben (NECP). A helyreállítási tervben részletezett intézkedések ismertetése során szóba jön a mezőgazdaságban felhasznált energia okozta kibocsátások kérdésköre, de nem a mezőgazdaság maga okozta kibocsátás problémája, mely kibocsátás igencsak nagymértékű. A talajmunkálási és az állattenyésztési tevékenységek okozta kibocsátások kérdésre ugyancsak megoldást kell keresni azon pénzalapok segítségével, amelyekre a helyreállítási egyezmény ad lehetőséget.

➤ Az olasz kormány az csökkent mértékű környezeti kihatást mutató mezőgazdaságot kell előnyben részesítenie az intenzív mezőgazdasági és állattenyésztési technológiákat visszatartó intézkedésekkel és az ágazatnak a fenntartható, organikus és innovatív fejlődés irányába történő elmozdításával.

SZÁLLÍTÁS/MOBILITÁS: A „zöld forradalom” koncepciójában a mobilitás összekapcsolódik az energetikai átmenettel. A befektetések célja a megújulóenergia-fejlesztés és az ehhez kapcsolódó infrastruktúra támogatása az energia-előállítás és szállítás okozta kibocsátások (ideértve a hidrogéntermelés okozta kibocsátásokat) csökkentésének céljából. Mindazonáltal a terv alig fordít figyelmet az elektromobilitásra és az újratöltési infrastruktúra bővítésének szükségességére. Noha Olaszország Nemzeti Energia- és Klímaterve 2030-ig 6 millió elektromos jármű piacra dobását célozza meg, a terv nem említi semmilyen befektetést a töltőkapacitás növelésére. Ha Olaszország igazán elkötelezett az elektromos járművekre vonatkozó cél elérése iránt, nagyobb összeget kellene elkülönítenie és részletesebb intézkedéseket kell felvázolnia, hogy az ehhez szükséges infrastruktúrát létrehozza. A helyreállítási terv másik nagy hiányossága a fenntartható városi mobilitás fejlesztésére elkülönített források hiánya. A fenntartható városi mobilitás a Nemzeti Energia- és Klímaterv sarokköve, és nagyon fontos, hogy a nagyvárosokban csökkentsék a közlekedésből származó kibocsátásokat. Ez a biciklisáv-hálózat növelését, a nulla kibocsátású közszállítás, főleg a busz közlekedés, megerősítését, a helyi érdekű vasúti szállítás megerősítését, és a fenntartható megosztott mobilitás fellendítését. Noha ezek az elemek röviden bele vannak foglalva a helyreállítási tervbe, nincsenek elkülönítve rájuk a szükséges források, hogy a gyakorlatban megfelelően megvalósíthatóak legyenek, és hozzájáruljanak a közlekedési ágazat szén-dioxid-mentesítéséhez.

A helyreállítási tervnek a megújuló energia közlekedésben való igénybevételének növelésére és elektromos járművek piacra dobásához szükséges infrastruktúra kifejlesztésére, valamint alternatív közlekedési módok támogatására kellene összpontosítania. A közszállítás korszerűsítésére és a fenntartható mobilitás városi tervezésére irányuló projektekre több, részletesebb figyelmet kell szentelni, és több forrást kell elkülöníteni.

ÉPÜLETEK/ENERGIAHATÉKONYSÁG: A „zöld forradalom” koncepciójában az energiahatékonyság és az épületek felújítása kapja a legnagyobb részesedést a forrásokból (a koncepcióhoz elkülönített teljes költségvetés több mint felét és az egész helyreállítási egyezmény összesen 20%-át). Ez ugyanakkor egyike a legkevésbé részletezett beavatkozási területeknek, amely csak főként a középületeken, energiahatékonyságuk növelése érdekében végrehajtandó intézkedésként ad meg. Az energiahatékonyság elősegítése érdekében magánépületeken végrehajtandó fő intézkedés csak az Ecobonus program támogatása, amelyet most Superbonus-nak neveznek, mivel az adó-visszatérítés mértékét 110%-ra növelték.

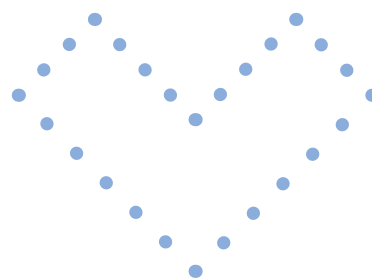
Az energiahatékonyság döntő fontosságú politika az épületek kibocsátásának csökkentésére és az Európai Zöld Megállapodás céljainak elérésére. Noha a tervben felvázolt intézkedések a helyes irányba haladnak, ezek túl tágak maradnak. Ezeket részletesebben ki kell fejteni, és konkrét projektekkel kell kiegészíteni, amelyekbe a pénzt be fogják fektetni.

ÜGYINTÉZÉS/ÁTLÁTHATÓSÁG: A gondos ügyintézés és az intézményközi koordináció kulcsfontosságú szerepet játszanak egy következetes és ambiciózus terv kidolgozásában. Idáig az olasz kormányknak volt néhány kezdeményezése a nyilvánossággal való konzultációt illetően a tervezetek közzététele előtt. A hivatalos elfogadás előtt további konzultációk vannak előirányozva.

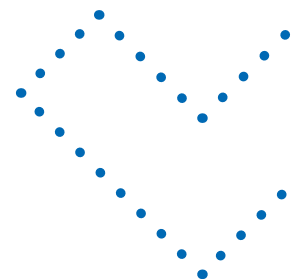

A helyreállítási terveknek teret kell biztosítaniuk az érdekelt felekkel való széleskörű konzultációnak. Az intézkedések hatékonyságának szavatolása érdekében ezeknek összhangban kell lenniük a regionális és helyi közeggel és igényekkel. A helyreállítási terv társadalmi tulajdona és támogatása rendkívül fontos, különösen amiatt, hogy a helyreállítási egyezményen keresztül elköltött pénzt a nagyon közeli jövőben használják fel, és hosszan tartó következményei lesznek az egész gazdaságra. Nagyon fontos tehát, hogy az olasz kormány betartsa a tényleges nyilvános konzultációra tett ígéreteit. A folyamatok átláthatóságának, az összes döntéshozatali szint, többek között az önkormányzatok, régiók és civil társadalom közötti nagyobb koordinációnak kulcsfontosságú szerepe van.

Spanyolország

Költségvetés:

140 MILLIÁRD EURÓ 2021 ÉS 2026 KÖZÖTT:

- **amelyből 37%-ot a zöld befektetésre fordítanak és 33%-ot a digitális transzformáció**
- **72 milliárd euró pályázati alapokra 2021 és 2023 között, és 68 milliárd euró kölcsönökre**
 - 27 milliárd euró, amely a 2021-es spanyol nemzeti költségvetés része²

A spanyol helyreállítási terv: kulcsfontosságú kezdeményezések

A spanyol helyreállítási terv szerint Spanyolország célja a nemek közötti teljes egyenlőség elérése, valamint termelési modelljének ökológikusabbá, digitálisabbá és felzárkóztatóvá való változtatása. Ennek eléréséhez a spanyol kormány 30 projektet indított el 10 területen, amelybe befektetni tervez³. A tervezet 10 legfontosabb kezdeményezése az alábbiak:

A mezőgazdasági és vidékfejlesztés (22,4 milliárd - 16 %)

Rész a következőkre terjed ki:

- (i) alacsony kibocsátású zónák és töltő, valamint parkolási infrastruktúra létrehozása elektromos járművek számára; közszállítás fejlesztése;
- (ii) napelemes háztetők és energiaközösségek támogatása, támogatás nyújtása fenntartható és kifizethető energia számára 5000 lakosnál kisebb településeken; megújuló és hatékony közvilágítás felszerelése;
- (iii) az agrár-élelmiszeripar és halászati ipar ellátási láncának átalakítása és digitalizálása, a körforgásos gazdaság, az ökológiai termelés, az idényjellegű és helyi fogyasztás és az élelmiszer-pazarlás csökkenésének támogatása.

Az „infrastruktúra és ellenálló ökoszisztémák” rész szerint (17,08 milliárd - 12,2 %)

A spanyol kormány a következők felhasználását tervezi (iv) területfejlesztési politikák, mint például újraerdősítési programok a sivatagosodás, földek minőségének romlása és a biológiai sokféleség csökkenése ellen; az éghajlatváltozás hatásainak enyhítését és az azokhoz való alkalmazkodást, valamint (v) a vízkészletek és partvidékek megőrzését célzó politikák kidolgozása, mint például infrastruktúra-helyreállítás az éghajlatváltozása hatásaira való érzékenységük csökkentése céljából. Továbbá a vizek, a földterületek és a kapcsolódó erőforrások összehangolt és fenntartható támogatását tervezi; természetesen alapuló megoldásokat dolgoz ki a víz tisztítására (zöld szűrők),

² Spanyolország nemzeti energia- és klímatervének (NECP) becslései szerint a 2021-30-as időszakban 241 milliárd euróra lesz szükség az energia- és klímatervek eléréséhez, az alábbi módon elosztva: 83,5 milliárd euró energiahatékonyságra, 91,8 milliárd euró megújuló energiára, 58,6 milliárd euró hálózatokra és 7,5 milliárd euró nem energetikai ágazatokra/egyéb intézkedésekre. A kormány előrejelzése szerint 20% állami befektetésből származna és 80% magánbefektetésből, noha nem világos, hogy az utóbbit mi váltja ki.

³ Az alábbi összegeket a projektcsoport a spanyol tervben bemutatott kerekített százalékok alapján számolta ki, és ezért hozzávetőleges számok.

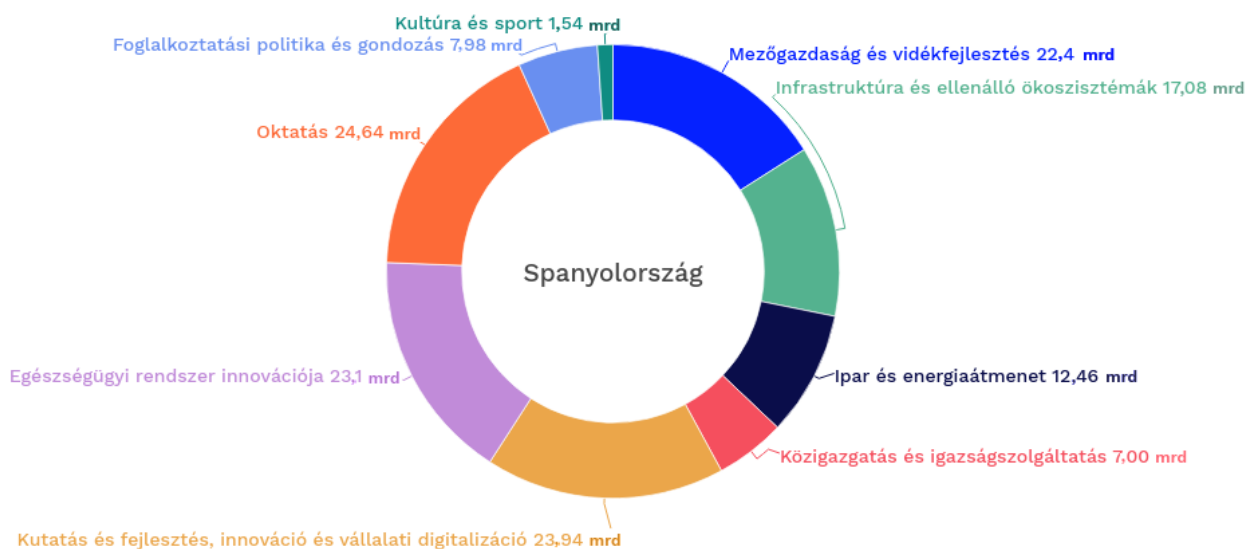
szennyvízelvezetésre, a vízinfrastruktúra újrafelhasználására és optimalizálására, folyó-helyreállításra és a víztartó réteg helyrehozására. És végül, Spanyolország célul tűzi ki (vi) a kulcsfontosságú közlekedés és annak infrastruktúrája korszerűsítését és digitalizálását, és a fő európai közlekedési folyosók fejlesztését.

Az „ipari és energetikai átállás” fejezet (12,46 milliárd - 8,9 %)

Ez a rész a következőkre terjed ki:

(vii) a megújuló energia terjesztését és a nagy energiaigényű ipari ágazatok versenyképességének támogatását tartalmazza. Ez a „Nemzeti Önfogyasztási Stratégiát” foglalja magában, valamint egy ütemtervet a biogáz és a tengeri szélenergia támogatására. Ez a rész magában foglalja még (viii) a közlekedési és építési ágazat fokozatos villamosítása, okos hálózatok és energiaközösségek támogatása; energiatároló technológiák terjesztése; (ix) ütemterv kidolgozása a megújuló hidrogénhez és annak ágazati integrálásához; (x) munkahelyek létrehozása az energetikai átállás által érintett területeken Méltányos Átállási Stratégián keresztül.

A spanyol helyreállítási tervből pénzügyileg támogatott kilenc befektetési terület

Megjegyzés: Az összegeket a projektcsapat számította ki a spanyol tervben bemutatott kerekített százalékok alapján, és ezért hozzávetőleges számok. Noha az adóreform azon területek egyikeként van belefoglalva, amelyek finanszírozást kapnak, a terv nem határozza meg pontosan a kiosztandó pénzügyi támogatás mértékét.

Az Európai Bizottság ajánlásai

A végső spanyol nemzeti energia- és klímaterv felmérésének részeként az Európai Bizottság megállapította, hogy a spanyol kormánynak legalább 37%-ot kell befektetnie a klímavédelem területén. A Bizottság javasolja, hogy a spanyol kormány a következő intézkedéseket fogadja el, és ajánlja, hogy a kormány azonosítsa a befektetési igényeket és a rájuk fordítandó pénzügyi forrásokat:

- Épületek felújításának támogatása és megújuló energia fejlesztése, különösen a fűtési, hűtési és közlekedési ágazatban;
- Átviteli és elosztóvezetékek megerősítése és bővítése, beleértve a villamosenergia-hálózati összekapcsolódásokat a szomszédos országokkal;
- Fenntartható közlekedés, többek között az e-mobilitási infrastruktúra fejlesztése és fuvar áttérrelése a közúti szállításról a vasútira;
- Körforgásos gazdaság, vízgazdálkodás, árvízmegeelőzési és szennyvízkezelési intézkedések támogatása.

PlanUp ajánlások

A Covid utáni helyreállításra vonatkozó spanyol javaslat számos pozitív elvet tartalmaz, de a konkrét, mérhető intézkedések hiányoznak belőle, és meg kell erősíteni a kapcsolatát az EU Zöld Megállapodásával. A tervezet szövege nem tükrözi Európa nagyobb kibocsátás-csökkentési vállalását, és a Párizsi Egyezményt még csak meg sem említi. Ráadásul meg kell haladnia a minimálisan szükséges 37 %-os éghajlatvédelemmel kapcsolatos finanszírozást, hogy csökkentse a pénzügyi kockázatokat, munkahelyeket teremtsen, és rugalmas és stabil helyreállítást végezzen.

Alább megtalálható néhány olyan kulcsfontosságú ajánlás, amelyet a spanyol kormánynak meg kell fontolnia, mielőtt a terv végső változatát megküldené az Európai Bizottságnak.

MEGFELELÉS AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG AJÁNLÁSAINAK: A spanyol helyreállítási tervezet a legtöbb kulcsfontosságú területen az Európai Bizottság ajánlásait követik. A tervezet azonban olyan politikákat sorol fel, amelyből hiányoznak a részletek, mint például mérföldkövei elérésének határideje, kritériumok, hatáscélok (célzott kibocsátás-csökkentések, foglalkoztatás, befektetések stb.), valamint ideiglenes mértékek az említett magán és/vagy állami társfinanszírozáshoz mind a 30 projektben. Ugyanaz érvényes a „stratégiai ágazatok” előnyben részesítéséhez, amelyek meghatározása túl tág. A hangsúlynak azokra a kulcsfontosságú ágazatokra kellene esnie, amelyek a legnagyobb lehetőséggel rendelkeznek a gazdaság átalakítására.

SZÁLLÍTÁS/MOBILITÁS: A terv tartalmaz néhány intézkedést a közlekedéssel kapcsolatban - például az alacsony kibocsátású zónák és az elektromos járművek töltő- és parkolási infrastruktúrájának támogatását. Ez azonban kizárja a közszállítás, a kerékpározás és más fenntartható közlekedési módok támogatását; nem tartalmaz intézkedéseket a közúti teherszállítás villamosításának fellendítésére, és figyelmen kívül hagyja a hajózási és repülési ágazat üvegházhatásúgáz-kibocsátásainak csökkentésének lehetőségeit.

➤ Fontos, hogy a terv intézkedéseket tartalmazzon ennek a három fontos területnek a kezelésére is. Ezek kulcsfontosságú szerepet játszanak a közlekedési ágazat szén-dioxid-mentesítésének eléréséhez, és a klímasemlegesség lehető leghamarabbi eléréséhez 2030 után.

ÉPÜLETEK/ENERGIAHATÉKONYSÁG: Ahogy a Nemzeti Energia- és Klímaterv esetében, a spanyol kormány elmulasztotta annak a lehetőségét is, hogy helyreállítási tervébe belefoglaljon egy részletes tervet a fosszilis tüzelőanyagainak forgalomból való fokozatos kivonására. Az energiahatékonyság döntő fontosságú politika az épületek kibocsátásának csökkentésére és az Európai Zöld Megállapodás céljainak elérésére. Az energiahatékonyság és az épületek felújítása együttesen a legnagyobb részesedést tenné ki a spanyol helyreállítási terv alapjaiból (21,35%). Azonban — noha a tervezet pozitív intézkedéseket tartalmaz az épületek energetikai korszerűsítésével kapcsolatban a különböző ágazatokban — az energiahatékonyság növelésére és a megújuló energiaforrások fejlesztésére szolgáló intézkedések túl tágak. Ezzel kapcsolatban további részleteket a terv végső formájában meg kell adni.

MEZŐGAZDASÁG: Habár a mezőgazdaság egyike azon ágazatoknak, amely az egyik legnagyobb összeget kapná a helyreállítási terv szerint, nincsenek olyan politikák megemlítve, amelyek csökkentenék a mezőgazdasággal és állattenyésztéssel kapcsolatos kibocsátásokat, sem olyanok, amelyek javítanák a gazdaságok energiahatékonyságát.

Mivel ebben a tekintetben az EU közös agrárpolitikai (KAP) reformja elégtelennek bizonyult, a spanyol helyreállítási tervnek előbbre kell lépnie, és növelnie kell az éghajlati ambíciót ebben az ágazatban. A spanyol kormányának a csökkent mértékű környezeti kihatást mutató mezőgazdaságot kell előnyben részesítenie az intenzív mezőgazdasági és állattenyésztési technológiákat visszatartó intézkedésekkel és az ágazatnak a fenntartható, organikus és innovatív fejlődés irányába történő elmozdításával.

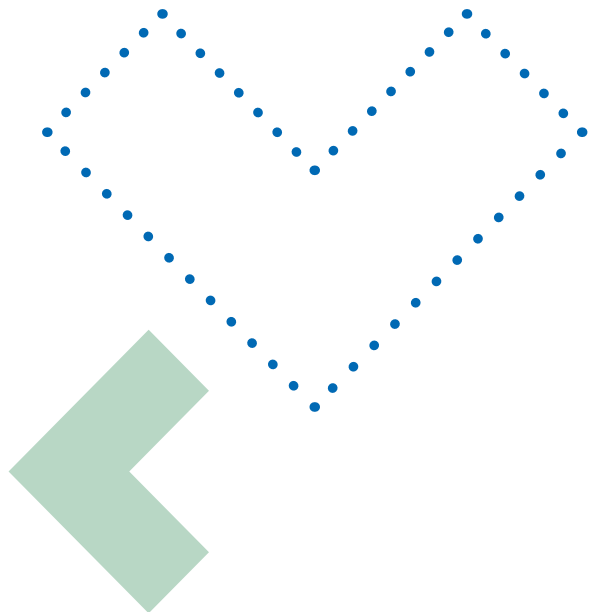
ÜGYINTÉZÉS/ÁTLÁTHATÓSÁG: A gondos ügyintézés és az intézményközi koordináció kulcsfontosságú szerepet játszanak az éghajlattal kapcsolatos politikai döntéshozatalban. Helyreállítási tervében a spanyol kormány vállalja a spanyol közigazgatás eljárásainak korszerűsítését. A terv azonban nem irányoz elő befektetéseket az emberi erőforrásba a helyreállítási alapok kezeléséhez, és részleteket sem ad meg a jól kiválasztott és működő projektekhez szükséges ügyintézésről.

A helyreállítási terveknek teret kell biztosítaniuk az érdekelt felekkel való széleskörű konzultációra is. Az intézkedések hatékonyságának szavatolása érdekében ezeknek összhangban kell lenniük a regionális/helyi közeggel és igényekkel. Eddig azonban nem került sor társadalmi részvételre, és nincs konzultáció előirányozva a spanyol tervek kidolgozási vagy végrehajtási időszakában. A helyreállítási terv társadalmi ismerete és támogatása döntő jelentőségű. Ebből a célból a kormálynak hatékony nyilvános konzultációt kell bevezetnie, és biztosítania

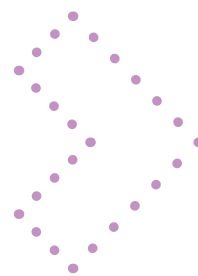
kell a döntéshozatal átláthatóságát. Ráadásul az önkormányzatoknak nagyobb szerepet kell játszaniuk az állampolgárok és a helyi vállalkozások bevonásában a jobb eredmények elérése érdekében.

Mindent egybevetve, meg kell erősíteni a kapcsolatot Spanyolország helyreállítási terve és az EU Zöld Megállapodása között. A szöveg nem tükrözi az EU új, nagyobb kibocsátás-csökkentési vállalását, és a Párizsi Egyezményt még csak meg sem említi.

Magyarország

Költségvetés:

18,7 MILLIÁRD EURÓ⁴ 2021 ÉS 2027 KÖZÖTT:

➤ **8,7 milliárd euró pályázati alapokra és 10 milliárd euró kölcsönökre**

A magyar helyreállítási terv: kulcsfontosságú kezdeményezések

Megírása idején a magyar kormány nem hozta nyilvánosságra nemzeti helyreállítási tervét (NRRP). A terv összefoglalóját 2020 decemberének elején tették közzé, és néhány hétig volt nyilvános konzultációra bocsátva.

Az összefoglaló 9 kiemelt területet vázol fel, amelyekbe a magyar kormány befektetni tervezi a helyreállítási alapokat.

A dokumentum szerint a program finanszírozásához szükséges becsült összeg 5760 milliárd forint (= 16 milliárd euró). A program költségvetésének csaknem egyharmadát szentelik a közlekedés fejlesztésének, míg egyhatoda az egészségügyi rendszerre van előirányozva.

A tervezet alkalmazásában a legfontosabb kezdeményezések az alábbiakat foglalják magukban:

A zöld közlekedés fejlesztése

Ez a terület az alábbi három fő intézkedésre összpontosít.

⁴ A végső számokat meg kell erősíteni, tekintve, hogy nincs hivatalos angol nyelvű végleges változat.

A **KÖZLEKEDÉSI INFRASTRUKTÚRA ÉS SZOLGÁLTATÁSOK FEJLESZTÉSE**, szerint a magyar kormány célja megkétszerezni a vasúti közlekedés kapacitását.

A **KÖZLEKEDÉSHÁLÓZATI REFORM** célja egyetlen rendszerként üzemeltetni az egész elővárosi és városok közötti hálózatot, közös hálózat- és forgalomszervezéssel, integrált menetrend-struktúrával és egyesített jegykibocsátási rendszerrel.

LOGISZTIKAI REFORMON keresztül a magyar kormány javítani akarja Budapest versenyképességét a zöld közlekedés terén, közép- és kelet-európai fuvarozási központként.

Befektetéseket hajtanak végre **A KÖZSZÁLLÍTÁS VILLAMOSÍTÁSÁNAK FELLENDÍTÉSÉÉRT**, a hibrid és elektromos járművek számának növelésével és a különböző közlekedési eszközök (villamos, metró, buszok) közötti integrációval. A cél, hogy a magánközlekedéssel versenyképessé tegyék.

Energia átállás

Az energiarendszer átalakítása összetevő célja az energetikai ágazat szén-dioxid-mentesítése.

Ez a terület is 3 fő intézkedésre összpontosít:

A VILLAMOSSÁGI RENDSZER RUGALMASSÁGÁNAK NÖVELÉSÉVEL ÉS A MEGÚJULÓ ENERGIA INTEGRÁLÁSÁVAL a magyar kormány célja a szén-dioxid-mentes villanyáram-termelés, a napenergia kapacitás részarányának és a megújulóenergia-fogyasztás részarányának növelése, és annak biztosítása, hogy 2030-ig az ország végső energiafogyasztása nem haladja meg a 2005-ös fogyasztást. Az intézkedés célja az intelligens fogyasztásmérők elterjesztése, a hálózat ellenálló képességének javítására, és az átviteli rendszer üzemeltetői és elosztói fejlesztése.

AZ ENERGIAHATÉKONYSÁGI KÖTELEZETTSÉGI PROGRAMOK BEVEZETÉSÉVEL a kormány azokat az épületfelújításokat akarja támogatni, amelyek az épületek energiahatékonyságán javítanak. A cél 1,29 PJ energia megtakarítása 2021 és 2030 között.

Végül, **A MEGÚJULÓENERGIA-BEFEKTETÉSEK AZ ÉPÍTÉSI ÁGAZATBA** intézkedés pénzügyi ösztönzőkre összpontosít a lakossági napenergia rendszerek felszerelése és a lakossági fűtési rendszerek napelemes rendszerrel vagy hőszivattyúkkal kombinált villamosítása érdekében.

Átállás körforgásos gazdaságra

Az **TÁLLÁS KÖRFORGÁSOS GAZDASÁGRA** összetevő fő elemei a hulladékkal, a hulladékgazdálkodással és az ipari ágazattal kapcsolatosak. A reform célja a természetes erőforrások körforgásban tartása, és a hulladékká váló anyagok mennyiségének minimálisra csökkentése. Az intézkedések mindhárom dimenzióban a hulladék képződésének megakadályozására, az anyagok újrahasznosítására és a másodlagos termelés támogatására összpontosítanak a természeti erőforrások hatékonyabb és felelősebb felhasználásának eléréséhez.

A kilenc prioritási terület, mely a magyar helyreállítási terv összefoglalójában van felsorolva.

Népeség és köznevelés

Kutatás és innováció

Települések és vidéki területek fejlesztése

Vízgazdálkodás

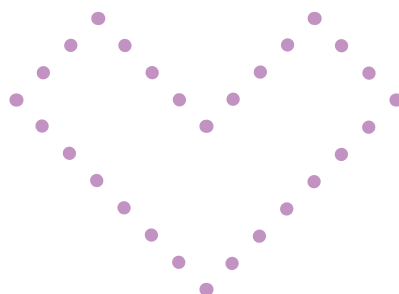
Zöld közlekedés fejlesztése

Energetikai átállás

Átállás a körforgásos gazdaságra

Digitalizáció

Egészségügy

Az Európai Bizottság ajánlásai

A magyar Nemzeti Energia- és Klímaterv végső formájának értékelésében a Bizottság azt javasolja, hogy Magyarország elsősorban olyan intézkedésekbe fektessen, amelyek

- Ösztönzik a befektetéseket a lakóházak és középületek energiahatékonyságába;
- Támogatják a közszállítást és az alternatív közlekedési módokat úgy a fővárosi régióban, mint az egész országban;
- Támogatják a megújuló energiaforrások felhasználását a villamosenergia- és fűtési ágazatokban, többek között a napelemes panelekkel történő villamosenergia-termelés fellendítésére, és a létező infrastruktúra, tárolókapacitás és okos hálózatok korszerűsítésére irányuló intézkedésekkel.

PlanUp ajánlások

A helyreállítási terv összefoglalója jó áttekintést nyújt a 9 kulcsfontosságú területről, amelyekbe a magyar kormány befektetni szándékozik a helyreállítási alapokat.

Mivel azonban ez csak összefoglalója az azonosított prioritásoknak, hiányoznak belőle a pénz elköltésével, valamint a költségvetésnek a 9 kulcsfontosságú terület közötti elosztásával kapcsolatos részletek.

Alább azok a kulcsfontosságú ajánlások vannak felvázolva, amelyeket a magyar kormányknak meg kell fontolnia, mielőtt a hivatalos helyreállítási tervet beküldené az Európai Bizottságnak.

MEGFELELÉS AZ EB AJÁNLÁSAINAK: A kilenc fő prioritási terület, és főleg az ebben a jelentésben kiemelt három, elég szorosan követi az Európai Bizottságnak a magyar Nemzeti Energia- és Klímaterv elemzésében tett ajánlásait. A helyreállítási terv rendelkezéseket tartalmaz az energiahatékonyság növelésére az építészeti ágazatban, a közlekedésből származó kibocsátások kezelésére, főleg a közszállításnak nyújtandó támogatás által, és végül a megújuló energia igénybevételének elősegítésére. Az összefoglalóban ismertetett projektek némelyike sokkal konkrétabb és részletesebb, mint a többi.

➤ Fontos, hogy a terv végső formájában több részlet és konkrét példa legyen megadva az egyes területeken tervezett projektekről, többek között arról, hogy hogyan lesznek finanszírozva, és milyen hatásuk lesz az ország gazdaságára és a szén-dioxid-mentesítési célokra.

SZÁLLÍTÁS/MOBILITÁS: Az összefoglaló szerint a szállításból származó kibocsátások kezelésére szolgáló intézkedések főszerepet játszanak a magyar helyreállítási tervben. Ez a kulcsfontosságú terület a teljes helyreállítási költségvetés egyharmadát kapja. A legtöbb intézkedés célja a közszállítás infrastruktúrájának korszerűsítése a hálózatok közötti jobb összekapcsolódások létrehozásával és villamosításának támogatásával. Miközben ezek az intézkedések a helyes irányba tartanak, nincs beavatkozás tervezve a magán elektromobilitásba és a szennyező járműveknek a piacról való eltávolításába. A töltőinfrastruktúra sincs megfelelően kezelve.

➤ A tervekbe több részletet és számot kell belefoglalni az elektromos járművek piacra dobásához, többek között a fogyasztóknak nyújtandó támogatásokról.

ÉPÜLETEK/ENERGIAHATÉKONYSÁG: A terv az energiahatékonyssággal és az épületek felújításával azon fő terület részeként foglalkozik, amelynek célja a megújuló energia integrálása az energetikai rendszerbe. A terület főleg a megújuló energia (főként a napenergiára, és a szélenergiára még mindig nem) támogatására összpontosít, többek között a professzionális fogyasztók támogatására. Az Energhatékonysság Kötelezettségvállalási Rendszere azonban az egyetlen olyan program, amely alakossági energiahatékonyssággal foglalkozik, ami azt jelenti, hogy támogatja a lakóházak felújítását. A kormány azonban nem pontosítja, hogy hogyan működne ez a rendszer, és milyen típusú támogatást vagy ösztönzőket nyújtana a háztartásoknak.

➤ Az energiahatékonysság döntő fontosságú politika az épületek kibocsátásának csökkentésére és az Európai Zöld Megállapodás céljainak elérésére. Magyarországon ezek az intézkedések az energiaszegénység leküzdésében is fontosak. Noha elvileg az összefoglalóban felvázolt intézkedések a helyes irányba haladnak, ezek túl tágak maradnak. A terv végső formájának több részletet kellene tartalmaznia az energiahatékonyssági programmal kapcsolatban, valamint konkrét projekteket, amelyekbe a pénzt befektetik.

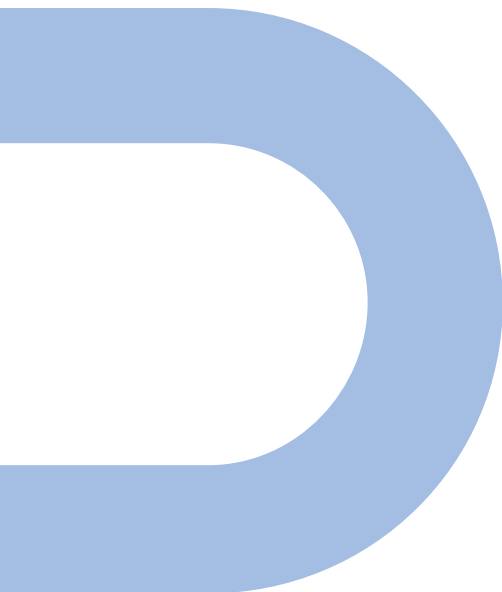
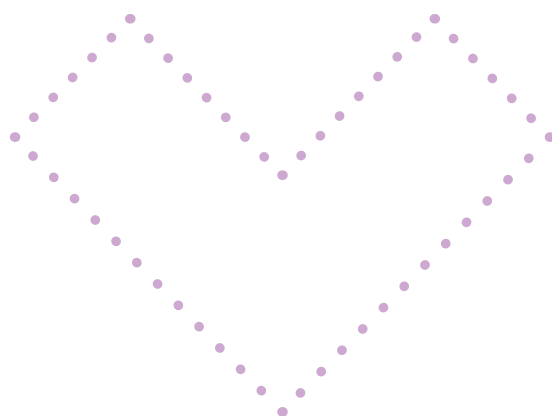
MEZŐGAZDASÁG: Akárcsak a magyarországi Nemzeti Energia- és Klímatervezés esetén, a mezőgazdaság egy nagymértékben elhanyagolt terület. Az egyetlen, részletesen bemutatott szakterület a vízkezelés javítására irányuló intézkedéseket ismerteti. Mindazonáltal egy olyan klímaváltozáshoz történő alkalmazkodási intézkedéscsomagról van szó, amelynek célja a gazdák felkészítése az elégtelen csapadék okozta kihívásokra és a mezőgazdasági termelés hatékonyságának javítása. A talajmegmunkálási és az állattenyésztési tevékenységek okozta kibocsátások kérdésére ugyancsak megoldást kell keresni azon pénzalapok segítségével, amelyekre a helyreállítási egyezmény ad lehetőséget.

➤ Az magyar kormányának az csökkent mértékű környezeti kihatást mutató mezőgazdaságot kell előnyben részesítenie az intenzív mezőgazdasági és állattenyésztési technológiákat visszatartó intézkedésekkel és az ágazatnak a fenntartható, organikus és innovatív fejlődés irányába történő elmozdításával.

ÜGYINTÉZÉS/ÁTLÁTHATÓSÁG: A gondos ügyintézés és az intézményközi koordináció kulcsfontosságú szerepet játszanak egy következetes és ambiciózus terv kidolgozásában. A magyar kormány megküldte a helyreállítási terv összefoglalóját 2020. december első felében, és egy online konzultációt tartott, hogy visszajelzést kapjon az érdekeltek irányából. Mindazonáltal a konzultáció tárgya kizárólag a fő prioritások kidolgozásának összefoglalója, mely meg részletekbe az konkrét intézkedések és projektek tekintetében, amelyek finanszírozhatók a helyreállítási összegekből. Ezenfelül nem tisztázott, hogy sor fog-e kerülni a tényleges tervről esetleges konzultációra.

A helyreállítási tervek helyet kell biztosítsanak egy átfogó konzultációnak, amely az érdekelt felek bevonásával kell megtörténjen. Az intézkedések hatékonyságának szavatolása érdekében, azok összhangban kell álljanak a regionális és helyi adottságokkal és szükségletekkel. A társadalmi részvétel és támogatás biztosítása a Nemzeti Helyreállítási Terv tekintetében döntő fontosságú, tekintve, hogy a helyreállítási alapokból felhasználandó összegeket a közeljövőben kell befektetni, és ezek az egész gazdaságra nézve hosszú távú változásokat idéznek elő. Épp ezért alapvető fontosságú, hogy létrejöjjön egy társadalmi konzultáció, a folyamatok átláthatóak legyenek, és nagyfokú koordináció legyen biztosítva az összes döntéshozatali szint között, ideértve az önkormányzatokat és régiókat.

Románia

Költségvetés:

33 MILLIÁRD EURÓ 2021 ÉS 2026 KÖZÖTT:

➤ **13,8 milliárd pályázati alapokra
és 19,2 milliárd kölcsönökre**

Az romániai helyreállítási terv: kulcskezdeményezések

2020. júliusában a román kormány közzétette saját, a világvárvány előidézte helyzetből való kilábalás helyreállítási befektetési tervét. Ez a dokumentum az első tervezete a Nemzeti Helyreállítási Tervnek, amely jelenleg még véglegesítés alatt áll, az Európai Bizottság együttműködésével.

A tervetben megfogalmazottak szerint Romániai 8 befektetési területet azonosított, amelyek megadhatják a kellő impulzust a román gazdaságnak és felgyorsíthatják a zöld átmenetet.

A tervet legfontosabb kezdeményezései az alábbiakat foglalják magukban:

Szállítási infrastruktúra

Ez a befektetési terület a közutakat, vasutakat, a vízi és a légi szállítást foglalja magában. A közúti infrastruktúrával kapcsolatos projektek fő célkitűzése új

autópályák megépítése, amelyek biztosítják az ország különböző régióinak összekapcsolását. A vasúti szállítással kapcsolatos projektek célja a létező vasúti hálózat kiterjesztése, és új nagyvárosi vasútvonalak megépítése a tranzitáló személyek közlekedésének megkönnyítése és a városi forgalom csökkentése céljából.

Energetikai infrastruktúra

Ez a terület a zöld energia az energetikai szférában meglévő aránya növelését célozza, különös tekintettel a szélenergiára és fotovoltaikus energiatermelésre, valamint az energiatárolás nagyléptékű fejlesztésére. A fő projektek ezen a területen a következők:

- i) a szárazföldi és tengeri szélenergia-parkokba történő befektetések, valamint a fotovoltaikus energiatelepek létrehozása;
- ii) új projektek a földgázlelőhelyek feltárása és fúrások területén, nevesül a Romgaz vállalatnál keresztül, akárcsak a szén- és gáz-erőművek gáz-erőművekké történő átalakítása elektromos energia termelése céljából;
- iii) a földgázhálózat fejlesztése a gáz országban belül történő szállítása céljából.

Helyi fejlesztések

Ez a terület több fejlesztési tervet foglal magában a helyi közösségek lakhatási feltételeinek fejlesztését tűzve ki célul. Ezen projektek közé tartozik az a két projekt, amely jelen összefoglaló keretei közt mindenképp megemlítendő:

- i) egy egymilliárd euró értékű beruházás, amely egy olyan új, okos gáz hálózat kiterjesztését és létrehozását célozza, amely a lakások ehhez történő csatlakoztatására szolgál, különös tekintettel a vidéki régiókra, ahol a háztartások kb. 24%-a használ földgázt;
- ii)) több, az energia- és hőhatékonyság növelését célzó projekt a helyi közösségek számára, amely az energiacsökkentést, az üvegházhatású gázok kibocsátását csökkentését és az energiabiztonság növelését vonja maga után.

Mezőgazdasági infrastruktúra és öntözőrendszerek

A szóban forgó területen megvalósítandó projektek elsősorban az öntöző- és elvezető rendszerekhez kapcsolódnak, mely rendszerek a természet növények kiszáradásával szembeni védelmére és a talajmegmunkálás és

földhasznosítás javítására hivatottak. Az élelmiszerbiztonság növelése és az importfüggőség csökkentése céljából a terv előírja nyolc mezőgazdasági tároló megépítését, amelyeket az ország nyolc régiójában építenek fel, és stratégiai helyzetüknél fogva közel esnek a szállítási infrastruktúrához.

Környezetvédelmi befektetések

Az utolsó befektetési terület összefogja az összes olyan kivitelezés alatt álló és tervezett projektet, amely a klímaváltozáshoz kapcsolódik. Ezek a projektek a következőket foglalják magukban:

- i) azon programok folytatása, amelyek ösztönzik az elektromos járművek számának növelését a köz- és magánszférában, valamint az újratöltő állomások fejlesztését,
- ii) a köz- és magánépületek energiahatékonyságának növelését célzó programok;
- iii) erdősítési és olyan területgazdálkodási programok, amelyek a széndioxid lekötését segítik elő;
- iv) azon programok finanszírozása, amelyek a napelemek háztetőkre történő szerelését támogatják, mind a már elektromos hálózatra csatlakoztatott, mind a még nem csatlakoztatott épületek esetén.

A román helyreállítási tervezet nyolc befektetési területe

Közlekedési infrastruktúra

Energetikai infrastruktúra

Helyi fejlesztés

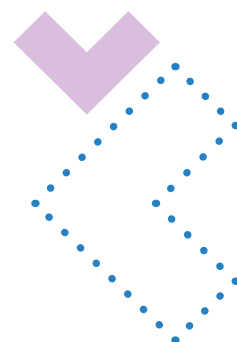
Mezőgazdasági infrastruktúra és öntözés

Befektetések a környezetbe

Oktatási infrastruktúra

Egészségügyi infrastruktúrák

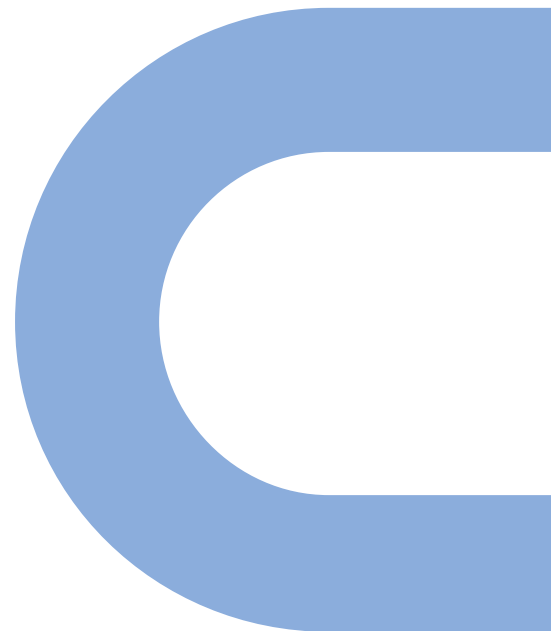
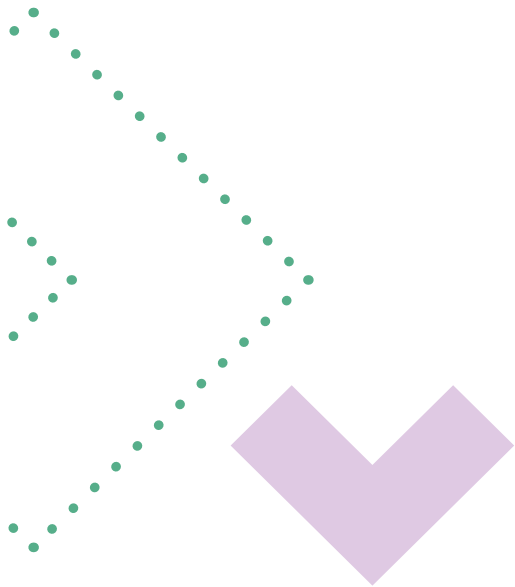
Sport infrastruktúra

Az Európai Bizottság ajánlásai

A romániai Nemzeti Energia- és Klímatervvvel kapcsolatos értékelésében a Bizottság azt javasolja, hogy az ország mindenekelőtt olyan intézkedésekbe fektessen, amelyek.

- Elősegítik a megújuló energia előállítását, illetve azokba, amelyek az épületek felújítását és a lakónegyedek fűtési rendszereinek energiahatékonyságát növelik;
- A szállítási infrastruktúra fejlesztésére és a fenntartható mobilitás elősegítésére hivatottak, ideértve a szállítási vállalatok megreformálását és az újratöltő és töltőállomások létrehozását;
- Valamint a zöld adózási rendszer és zöld költségvetés bevezetését segítik elő.

Jövőbeli lépések és PlanUp ajánlások

A Covid utáni román helyreállítási befektetési terv első tervezete nagyon részletes és a gazdaság összes kulcságazatából magában foglal különböző intézkedéseket. Jóllehet a klímaválság és a zöld átmenet nem kerülnek tárgyalásra a nyolc elsődleges terület egyikeként, az üvegházhatású gázki-bocsátás csökkentésére hivatott intézkedések a nyolc fő ágazat mindegyikében jelen vannak. A legtöbb befektetés a megújuló energia szerepének és az energiahatékonyság növelését, illetve a kibocsátások csökkentését célozza. Mindazonáltal egyes projektek újraértékelésére sort kell keríteni, tekintve, hogy ezek alááshatják a klímaváltozással kapcsolatos intézkedéseket, másokra pedig kiemelt figyelmet és finanszírozást kell fordítani.

Alább megtalálható néhány olyan kulcsfontosságú ajánlás, amelyet a román kormánynak meg kell fontolnia, mielőtt a terv végső változatát megküldené az Európai Bizottságnak.

MEGFELELÉS AZ EB AJÁNLÁSAINAK: A nyolc fő prioritási terület legtöbbje a román Nemzeti Energia- és Klímaterv Európai Bizottság általi részletes elemzésében szereplő javaslatokat követi. A helyreállítási terv rendelkezéseket tartalmaz az energiahatékonyság növelésére az építészeti ágazatban, a közlekedésből származó kibocsátások csökkentésére, főleg a közszállításnak nyújtandó támogatás által, és a megújuló energia igénybevételének elősegítésére. Az összefoglalóban ismertetett projektek némelyike sokkal konkrétabb és részletesebb, mint a többi.

➤ **Fontos, hogy a terv végső formájában több részlet legyen megadva a tervezett projektekről, többek között nemcsak arról, hogy milyen mértékű finanszírozást igényelnek, hanem arról is, hogy milyen módon lesznek finanszírozva, és várhatóan milyen hatással lesznek az ország gazdaságára és a szén-dioxid csökkentési célkitűzésekre.**

SZÁLLÍTÁS/MOBILITÁS: A közlekedési ágazatba való befektetések többsége új autópályák építésére és a vasúti infrastruktúra korszerűsítésére és fejlesztésére irányul. Ez utóbbi kulcsfontosságú szerepet játszik a közlekedési ágazat dekarbonizációjában, mind a személy-, mind a teherszállítást illetően. Az olyan fontos intézkedések, mint az elektromos járművek igénybevételének fellendítése, illetve a töltőinfrastruktúra fejlesztése, azonban csak röviden vannak felsorolva a „befektetés a környezetért” utolsó prioritási területen.

Fontos, hogy a terv végső formájában hatékonyabb egyensúlyt találjanak a befektetések között, és nagyobb finanszírozást kapjanak az olyan projektek, amelyek támogatják a közlekedési ágazat szén-dioxid-mentesítését és hosszú távon fenntarthatók. Az elektromos járművek töltőinfrastruktúrájának bővítése, valamint köz- és alternatív szállítási módok korszerűsítése és fejlesztése a nagyvárosokban olyan kulcsfontosságú intézkedések, amelyek több figyelmet érdemelnek a terv végső formájában.

ÉPÜLETEK/ENERGIAHATÉKONYSÁG: A terv az energiahatékonyssággal és az épületek felújításával azon fő terület részeként foglalkozik, amely a helyi közösségek támogatását célozza meg. Ezen a területen az épületek hőszigetelésének felújítását és az országos távfűtési rendszer pénzügyi támogatását tekintik prioritásnak, annak érdekében, hogy lényeges csökkentést érjenek el az energiafogyasztásban és üvegházhatást okozó gázok kibocsátásában, valamint a fűtési költségekben. A területre irányuló befektetések nagy részét a gázelosztó hálózatok bővítésének szentelik több régióban is, különösen vidéki területeken. Noha ez rövid távon a fűtéshez használt biomasszának köszönhetően helyi levegőszennyezés csökkentésének előnyével járhat, a jövőben elértéktelenedett eszközökhöz vezethet.

Rendkívül fontos, hogy a helyreállítási alapokból ne finanszírozzanak olyan fosszilis tüzelőanyagokat és infrastruktúrát, amely nem időtálló. Az ilyen projektek nemcsak pénzügyileg nem egészségesek, hanem azzal a kockázattal is járnak, hogy kiszorítanak más befektetéseket, amelyeknek nagyobb hatásuk lehet az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentésében.

MEZŐGAZDASÁG: A helyreállítási tervben a mezőgazdaság a nyolc prioritást élvező beavatkozási terület egyike. A tervben felsorolt intézkedések azonban többnyire az éghajlatváltozás hatásainak mérséklésére hozott intézkedések, például jobb locsoló- és vízelvezető rendszerek kifejlesztése az éghajlatváltozás hatásának kezelése érdekében. A befektetési tervben nem szerepelnek a talajművelésből és állattenyésztésből származó kibocsátások csökkentésére irányuló tevékenységek.

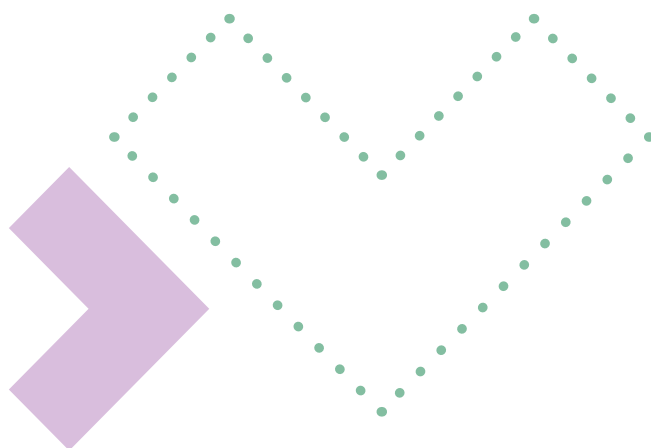
A román kormánynak olyan intézkedéseket kell belefoglalnia, amelyek a fenntarthatóbb, organikus és innovatív mezőgazdasági modelleket támogatják, és csökkentik az intenzív mezőgazdaság és haszonállattenyésztés alkalmazását.

ÜGYINTÉZÉS/ÁTLÁTHATÓSÁG: A gondos ügyintézés és az intézményközi koordináció kulcsfontosságú szerepet játszanak egy következetes és ambiciózus

terv kidolgozásában. A román kormány 2020 júliusában tette közzé a helyreállítási terv első változatát. A kormány azonban nem tartott nyilvános konzultációt a dokumentumról, és nem világos, hogy konzultálnak-e az érdekelt felekkel a helyreállítási terv végső változatáról, mielőtt azt 2021 áprilisáig beküldik az Európai Bizottságnak.

A helyreállítási terveknek teret kell biztosítaniuk az érdekelt felekkel való széleskörű konzultációnak. Ezen intézkedések hatékonyságának szavatolása érdekében, ezek összhangban kell álljanak a regionális és helyi adottságokkal és szükségletekkel. A helyreállítási terv társadalmi elfogadása és támogatása rendkívül fontos, különösen amiatt, hogy a helyreállítási egyezményen keresztül elköltött pénzt a nagyon közeli jövőben használják fel, és hosszan tartó következményei lesznek az egész gazdaságra. Épp ezért alapvető fontosságú, hogy létrejöjjön egy társadalmi konzultáció, a folyamatok átláthatóak legyen és nagyfokú koordináció legyen biztosítva az összes döntéshozatali szint között, ideértve az önkormányzatokat és régiókat.

Lengyelország

Költségvetés:

57,3 MILLIÁRD EURÓ 2021 ÉS 2027 KÖZÖTT:

- **23,1 milliárd pályázati alapokra és 34,2 milliárd kölcsönökre**

Az Európai Bizottság ajánlásai

A lengyel Nemzeti Energia- és Klímaterv végső formájának értékelésében a Bizottság azt javasolja, hogy az ország elsősorban olyan intézkedésekre fektessen be, amelyek

- Támogatják a befektetéseket a megújuló energiába, hogy csökkentsék a szénfüggőséget, valamint az energiahatékonyságba az épületek és az ipar területén;
- Fokozzák az energiarendszer-integrációt és elősegítik a gázfogyasztás szén-dioxid-mentesítését, többek között a tárolási technológiák és a tiszta hidrogén piacának fejlesztése által;
- Támogatják a fenntartható közlekedést, többek között a közszállítási infrastruktúra fejlesztésén és korszerűsítésén, valamint az intermodális közlekedési hálózatok és elektromobilitás elősegítésén keresztül.

Következő lépések és a PlanUp ajánlásai

Mivel a lengyel helyreállítási tervezet az írás idején nem áll a nyilvánosság rendelkezésére, a projekt partnerei javaslatokat állítottak össze az intézkedésekkel és reformokkal kapcsolatban, amelyek előnyösek lennének az országnak és támogatnák a zöld átmenetet.

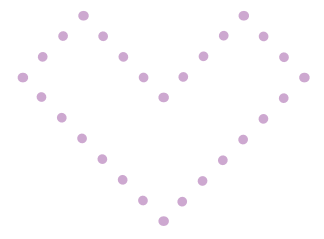
Ezek alább kerülnek részletezésre.

ÖSSZEHANGOLÁS AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG AJÁNLÁSÁVAL ÉS AZ ÉGHAJLATVÁLTOZÁSSAL FOGLALKOZÓ NAPIRENDDDEL: a nemzeti helyreállítási terv lehetőséget biztosít Lengyelország számára olyan energia- és éghajlatváltozással kapcsolatos stratégia kidolgozására, amely teljes mértékben hozzájárul az EU éghajlatváltozással kapcsolatos célkitűzéseéhez.

➤ A nemzeti helyreállítási tervnek szilárd keretstratégián kell alapulnia. A legfontosabb szempontok egyike egy olyan hosszútávú klíma- és energiastratégia uniós jogszabályok szerinti elfogadása, amely összhangban van az Európai Zöld Megállapodás célkitűzéseivel. A lengyel kormánynek olyan projekteket kellene előnyben részesítenie, amelyek szinergiát hoznak létre a tiszta átmenet különböző területei között. Ezek az üveghatású gázok kibocsátásának csökkentését, az energiaszegénység és a légszennyezés csökkentését, fenntarthatóbb közlekedés kifejlesztését és jobb munkahelyek létrehozását, valamint az innováció ösztönzését foglalják magukban.

ÜGYINTÉZÉS/ÁTLÁTHATÓSÁG: A gondos ügyintézés és az intézményközi koordináció kulcsfontosságú szerepet játszanak egy következetes és ambiciózus terv kidolgozásában. Ez idáig a lengyel kormány önkéntesen nem kezdeményezett nyilvános konzultációt.

➤ A helyreállítási terveknek teret kell biztosítaniuk az érdekelt felekkel való széleskörű konzultációnak. A helyreállítási terv társadalmi tulajdona és támogatása rendkívül fontos, különösen amiatt, hogy a helyreállítási egyezményen keresztül elköltött pénzt a nagyon közeli jövőben használják fel, és hosszan tartó következményei lesznek az egész gazdaságra. Épp ezért alapvető fontosságú, hogy létrejöjjön egy társadalmi konzultáció, a folyamatok átláthatóak legyenek és nagyfokú koordináció legyen biztosítva az összes döntéshozatali szint között, ideértve az önkormányzatokat és régiókat.

Megújuló energia/energiahatékonyság

A Covid-utáni helyreállításban kulcsfontosságú szerepet kap a megújuló energia részarányának növelése és az energiahatékonyság javítása különösen az épített környezetben. A tervnek olyan reformokat kell tartalmaznia, amelyek elősegítik és támogatják ezt a két célkitűzést. Alább két olyan intézkedés kerül részletezésre, amelyeket a kormánynak fontolóra kellene vennie:

A SZÉLENERGIÁRA VONATKOZÓ JOGSZABÁLYOK MEGREFORMÁLÁSA (A SZÉLFARMOKRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY)

A lengyel szélfarmokról szóló törvényben az úgynevezett „távolság-ellenőrzés” előírja, hogy a szélfarmok és a szomszédos épületek vagy természeti területek közötti távolságnak tízszer nagyobbnak kell lennie a turbina magasságánál. Ez nagy akadályt jelent a szélenergia fejlesztése számára Lengyelországban.

A szélenergiában hatalmas és folyamatosan növekvő lehetőség rejlik. A kormánynak ezért minél hamarabb módosítania kell a törvényes keretet, hogy lehetővé tegye az ágazatba való befektetéseket. Ez a témával kapcsolatos hatáskör helyi közösségeknek való átruházását jelenti, akiknek majd el kell dönteniük, hogy lemondjanak-e a távolság-ellenőrzési szabály betartásáról.

ANNAK BIZTOSÍTÁSA, HOGY A MEGÚJULÓ ENERGIÁRÓL SZÓLÓ IRÁNYELV (RED II) ÁTÜLTETÉSE A LENGYEL JOGBA TÁMOGASSA A PROFESSZIONÁLIS FOGYASZTÓKAT ÉS AZ ENERGIAKÖZÖSSÉGEKET, ÉS ÖSZTÖNÖZZE A MEGÚJULÓ ENERGIA TOVÁBBI FEJLESZTÉSÉT

A RED II átültetése a nemzeti jogba lehetőséget biztosít a professzionális fogyasztókat és energiaközösségeket támogató nemzeti irányelvek meghatározására.

Az új szabályozásoknak biztosítaniuk kell, hogy az egyéni és kollektív professzionális fogyasztóknak egyaránt joguk legyen megújuló energiát fogyasztani, tárolni és értékesíteni, anélkül, hogy indokolatlan vagy diszkriminatív díjakat szabnának meg nekik, illetve eljárásoknak vetnék alá őket. Ez a létező akadályokat is eltávolítaná, és támogatná a közösségi energia fejlesztését (ami különös hangsúlyt helyez az olyan energiaközösségekre, amelyek jelenleg nem léteznek Lengyelországban), többek között az egyszerű és átlátható szabályozásokat és eljárásokat.

A „MÓJ PRAD” (AZ ÉN VILLANYÁRAMOM) PROGRAM FOLYTATÁSA ÉS ÁTSZERVEZÉSE

„Az én villanyáramom” program a napenergia fellendítésére törekszik, támogatásokat nyújtva a háztartásoknak, hogy fotovoltaiikus paneleket szereljenek a háztetőre. A költségvetése azonban nem elegendő a nagy igények kielégítésére, és a programot a megszűnés veszélye fenyegeti. Az EU éghajlatváltozással kapcsolatos új céljainak elérése érdekében a kormánynak bővítenie kell, és át kell szerveznie a programot.

Lehetővé kell tennie, a fotovoltaiikus panelek mellett például az energi-
atárolás, valamint egyéb RES-ek (például hőszivattyúk) finanszírozását.
Az is fontos, hogy a programot az azt igénybe vevők, adottságaihoz
igazítsák, többek között azokéhoz, akiknek a legnagyobb szükségük van
rá, és sokkal hatékonyabban költsék el az alapokat. A programnak arra
kell összpontosítania, hogy az alapokat annak a csoportnak osszák ki,
akiknek a legnagyobb szüksége van rá.

Az átszervezett Mój Prad programnak egyik célkitűzéseként tartalmaznia
kell az energiaszegénység csökkentését, és elsőbbséget kell adnia
a napelemeknek nagy energiahatékonyságú házakra való felszerelésének.

A „CZYSTE POWIETRZE” PROGRAM MÓDOSÍTÁSA

A Czyste Powietrze program támogatja az épületek hőszigetelésének
korszerűsítését a hőforrások kicserélésével kombinálva. Fő célkitűzése
a létező egycsaládos lakóházak energiahatékonyságának javítása.

A program azonban nem hozta meg a várt eredményeket. Ennek rész-
ben az az oka, hogy a kérelmezési eljárás túl bonyolult, és szükségtelen
bürokráciával jár.

A kérelmezési eljárást a nagyobb hatékonyság érdekében korszerűsíteni
kell, és a programnak több pénzt kell kiosztania azoknak, akinek
a legnagyobb szükségük van rá. Továbbá az energiahatékonysági
beavatkozások mellett a megújuló energiaforrásokat kell támogatnia.
Ez elkerülné a programnak azt a kockázatát, hogy azokat az energiaha-
tékonysági beavatkozásokat ösztönözze, amelyek még mindig fosszilis
tüzelőanyagokon alapulnak (például az áttérést a szénről a gázra).

„A LENGYEL FELÚJÍTÁSI HULLÁM”

A kormánynak oly módon kell fokozatosan növelnie az új épületekre
és korszerűsített hőszigetelésű épületekre vonatkozó energiaszabványok
követelményeit, hogy jelentősen növekedjen a nulla energiaigényű, nulla
kibocsátású és pozitív energiájú épületek száma. Ez kulcsfontosságú
szerepet játszik abban, hogy Lengyelország elérje 2030-as energiahaté-
konysági célját. Piaci és szociális mechanizmusokon keresztül nemzeti
szinten meg kell erősíteni a hőelőállítás korszerűsítését és a hőfo-
gyasztás csökkentését, valamint az energiahatékonyság növelését
támogató szabályozási és pénzügyi mechanizmusokat.

A kormánynak például büntetést kell kiszabnia azokra a vállalkozókra,
akik nem teljesítik az energiahatékonysági normákat, a büntetés viss-
zavonásának lehetőségével abban az esetben, ha a megadott időn belül
javításokat alkalmaznak.

Közlekedés

Lengyelországban a közlekedési ágazatból származó kibocsátások állandóan
növekednek. A tervnek számos pénzügyi és logisztikai intézkedést kell tartal-
maznia a jelentős szén-dioxid-mentesítési célkitűzések eléréséhez az
Európai Zöld Megállapodással összhangban.

Néhány lehetőség alább kerül részletezésre.

ADÓZÁSI KERET BEVEZETÉSE AZ ALACSONY ÉS NULLA KIBOCSÁTÁSÚ AUTÓK HASZNÁLATÁNAK TÁMOGATÁSÁRA

A tervnek a következő négy adózási típus módosítására vagy bevezetésére vonatkozó olyan rendelkezéseket kell tartalmaznia, amelyek ösztönzik az alacsony és nulla kibocsátású autók igénybevételét.

JÖVEDÉKI ADÓ

A lengyel kormánynak jövedéki adót kell kivetnie a szennyező használt autókra, hogy csökkentse vásárlásuk mértékét. Az új adót a motor mérete, az EURO szabvány, a CO₂-kibocsátás és a jármű súlya alapján kellene kiszámítani.

A JÁRMŰVEK ÁFÁJÁNAK MÓDOSÍTÁSA

Az autók Áfáját meg kell reformálni, arra bátorítva a vásárlókat, hogy alacsony és nulla kibocsátású járműveket vásároljanak. Ezáltal ezek hozzáférhetőbbé válnának a szélesebb közönség számára, ami növelné igénybevételüket.

KÖRNYEZETI ADÓ

A kormánynak környezeti adót kellene bevezetni a járművek bejegyzésére és használatára. Ez a nulla és alacsony kibocsátású járműveket támogatná a szennyezőbbekkel szemben. Ezt az adót a jármű bejegyzésekor kellene kifizetni, és összege az adott jármű környezetre gyakorolt hatásától függene: a dízelautók után nagyobb adót kellene fizetni, amelyet a benzines autók és az alacsony kibocsátású autók követnének. A nulla kibocsátású járművek mentesülnének az adó alól. Az adóból származó bevétel bekerülhetne az Alacsony Szén-dioxid Kibocsátású Szállítási Alapba.

SZMOGADÓ

A tervnek vagyoadót kellene bevezetnie a személygépkocsikra, és ennek összege az EURO szabványban megadott kipufogógáz-kibocsátási szinttől, a jármű súlyától és a motor típusától (dízel vagy benzin) kellene függenie.

Az adó éves beszedése az önkormányzatok feladata kellene lennie, és saját erőforrásként náluk maradna. A nulla kibocsátású járművek mentesülnének ez alól.

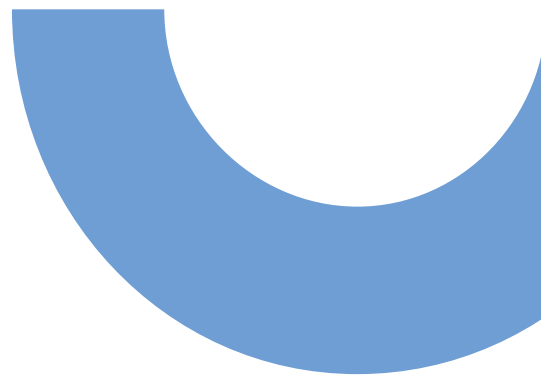
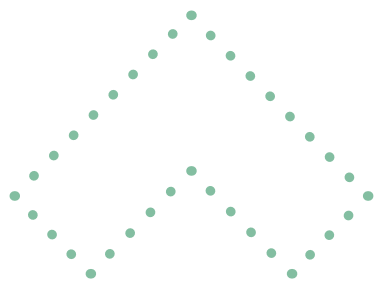
KÖZSZÁLLÍTÁS FEJLESZTÉSE A NAGYVÁROSI TERÜLETEKEN KÍVÜL, ÉS A FENNTARTHATÓ SZÁLLÍTÁS JAVÍTÁSA A NAGYVÁROSOKBAN

A közszállítás versenyképességének javítása a nagyvárosi területeken kívül kulcsfontosságú intézkedés a forgalom és a CO₂-kibocsátások csökkentésére.

Ennek az intézkedésnek kéz a kézben kell járnia a társfinanszírozási programmal elektromos buszok vásárlására regionális és helyi szállítóknak.

A FENNTARTHATÓ SZÁLLÍTÁS JAVÍTÁSA A NAGYVÁROSOKBAN

Több olyan gyors és viszonylag könnyű infrastrukturális fejlesztés van, amelyet a helyreállítási egyezményből finanszírozni lehet. Ezek a villamos- és buszsávok kijelölését, a gyalogátkelők újjáépítését és kivilágítását, utastájékoztató rendszerrel ellátott korszerű megálló-infrastruktúrák kialakítását foglalják magukban. A közszállítás előnyben részesítése a fontos útkereszteződéseknel és az autók sebességhatárainak csökkentése is fenntarthatóbbá és biztonságosabbá tenné a közlekedést. A kormánynak nemzeti alapot is létre kell hoznia a kerékpározási infrastruktúrába való befektetésre, azzal a céllal, hogy 2030-ig legalább megduplázza a lengyelországi kerékpárhasználók számát, és ezzel közvetlenül hozzájáruljon az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentéséhez.

Következtetések

Miután a tagállamok véglegesítik Nemzeti Helyreállítási Terveiket, kulcsfontosságú lesz, hogy gondoskodjanak arról, hogy a források a fenntartható és az Európai Zöld Megállapodás célkitűzéseivel összhangban lévő projektekhez legyenek kiosztva. Ez a jelentés néhány példát emel ki olyan intézkedésekre, amelyeket újra meg kellene fontolni. Ezek magukban foglalják a gázinfrastruktúrába való nagy befektetéseket Romániában, illetve a szélenergiába való befektetés elutasítását Magyarországon.

Olaszország és Spanyolország, amelyek eddig a legteljesebb tervekkel rendelkeznek, helyreállítási költségvetésük legnagyobb részarányát a zöld átállásnak szentelték. Továbbra is hiányzik vagy nincs teljesen részletezve több olyan intézkedés, amely hozzájárulna a kibocsátások lényeges csökkentéséhez.

Általában véve minden kormánynak konkrét intézkedéseket és részleteket kell előtérbe helyeznie, gondoskodva arról, hogy a helyreállítási egyezmény biztosította pénz átláthatóan kerüljön kiosztásra a fenntartható és zöld átállás elősegítésére.

A tervvel kapcsolatos társadalmi részvétel a vizsgált országokban csaknem teljesen hiányzik. Ez nagy hiányosság. A Nemzeti Energia- és Klímatervek (NECPs) kidolgozási folyamata igazolta minden érdekelt fél bevonásának hasznosságát és fontosságát az olyan hosszú távú tervek elkészítésében, amelyek hatással vannak a jelenlegi és jövő generációkra egyaránt. Ezért a helyreállítási tervek végső formáinak beküldése előtt kulcsfontosságú, hogy a kormányok hatékony és inkluzív nyilvános konzultációkat szervezzenek. Ez nagyobb átláthatóságot és nagyobb fokú koordinációt biztosít az döntéshozó szintek között, ideértve az önkormányzatokat, a régiókat, és - végső soron - több támogatása lesz a tervekben körvonalazott intézkedéseknek.

Európának szüksége van a helyreállítási alapokra egy jobb újjáépítés biztosításához. A nemzeti helyreállítási tervek egy olyan lehetőséget biztosítanak a közvetlen alapokhoz, melyek megkönnyítik az ökológiai átmenetet. Egy zöldebb Európa egyben egy egészségesebb Európát jelent, és egy kormány sem nem engedheti meg azt, hogy ez a lehetőség kiaknázatlan maradjon.

OLASZORSZÁG

Az olasz szakminisztérium útmutatója az IT helyreállítási tervről és egyéb releváns információk:

<http://www.politicheeuropee.gov.it/media/5378/linee-guida-pnrr-2020.pdf>

Olaszországi nemzeti helyreállítási terv - 2021. január:

https://www.corriere.it/economia/aziende/21_gennaio_13/ecco-l-ultima-bozza-recovery-plan-3d8174a2-556f-11eb-a877-0f4e7aa8047a.shtml

Az Európai Bizottság értékelése az Olaszországi Nemzeti Energetikai- és Klímatervről:

https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/staff_working_document_assessment_necp_italy.pdf

Az Európai Bizottság iránymutatója a helyreállítási tervekről:

https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/3_en_document_travail_service_part1_v3_en.pdf

Legambiente ajánlások:

<https://www.legambiente.it/10-proposte-per-un-uso-sostenibile-delle-risorse-del-recovery-fund/>

<https://www.legambiente.it/wp-content/uploads/2020/01/Dossier-Opere-per-Green-New-Deal-2020.pdf>

https://cdn.qualenergia.it/wp-content/uploads/2020/09/29Settembre_-DocRecoveryResiliencePlan.pdf

<https://www.ref-e.com/it/focus-light/ossigeno-per-la-crecita>

<https://www.legambiente.it/wp-content/uploads/2020/05/Non-sprechiamo-la-Fase2.pdf>

https://www.facebook.com/watch/live/?v=264854261332173&ref=watch_permalink

SPANYOLORSZÁG

A spanyol szakminisztérium útmutatója az IT helyreállítási tervről és egyéb releváns információk:

https://www.lamoncloa.gob.es/presidente/actividades/Documents/2020/07102020_PlanRecuperacion.pdf

<https://www.hacienda.gob.es/Documentacion/Publico/GabineteMinistro/Notas%20Prensa/2020/S.E.%20PRESUPUESTOS%20Y%20GASTOS/27-10-20%20PRESENTACION%20C3%93N%20PGE%202021%20Consejo%20de%20Ministros.pdf>

<https://www.lamoncloa.gob.es/serviciosdeprensa/notasprensa/hacienda/Documents/2020/281020-presentacion-pge.pdf>

Az Európai Bizottság értékelése az Spanyolországi Nemzeti Energetikai- és Klímatervről:

https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/staff_working_document_assessment_necp_spain.pdf

https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/summary_of_swd_assessment_necp_spain_en.pdf

Az Európai Bizottság iránymutatója a helyreállítási tervekről:

https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/3_en_document_travail_service_part1_v3_en.pdf

MAGYARORSZÁG

A magyarországi szakminisztérium iránymutatója a helyreállítási tervről és egyéb releváns információk (online nem elérhető publikusan)

European Commission assessment of the Hungarian National Energy and Climate Plan:

https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/staff_working_document_assessment_necp_hungary.pdf

Az Európai Bizottság iránymutatója a helyreállítási tervekről:

https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/3_en_document_travail_service_part1_v3_en.pdf

ROMÁNIA

A Román Nemzeti Helyreállítási terv:

https://gov.ro/fisiere/programe_fisiere/Planul_Na%C8%9Bional_de_Investi%C8%9Bii_%C8%99i_Relansare_Economic%C4%83.pdf

Az Európai Bizottságnak a Román Nemzeti Energia- és Klímatervvel kapcsolatos értékelése:

https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/staff_working_document_assessment_necp_romania.pdf

Az Európai Bizottságnak a helyreállítási tervre vonatkozó útmutatása:

https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/3_en_document_travail_service_part1_v3_en.pdf

Az Energiapolitikai Csoport összefoglalója a helyreállítási tervről:

<https://www.enpg.ro/wp-content/uploads/2020/11/EPG-Green-Recovery-Policy-Brief-24-Nov.pdf>

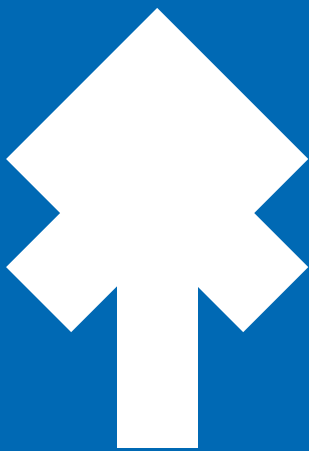
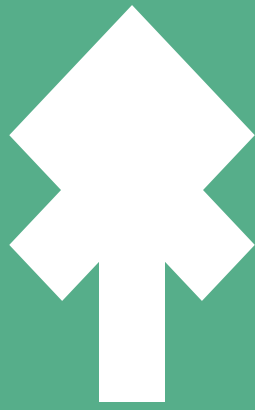
LENGYELORSZÁG

Az Európai Bizottság értékelése az Lengyelországi Nemzeti Energetikai- és Klímatervről:

https://ec.europa.eu/energy/sites/default/files/documents/staff_working_document_assessment_necp_poland.pdf

Az Európai Bizottság iránymutatója a helyreállítási tervekről:

https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/3_en_document_travail_service_part1_v3_en.pdf

**Csatlakozzon
a beszélgetéshez**

www.planup.eu